Ana Blandiana

Întîmplări din grădina mea

Editura Ion Creangă

De-aș avea timp

De-aș avea timp să vă povestesc pe îndelete
Tot ce se întîmplă la mine-n grădină
Cît e ziua de mare,
V-aș scrie pe o frunză de castravete
(velină),
Cu o pană de ciocănitoare,
O scrisoare foarte mare.

Dar pentru că sînt extraordinar
De ocupată
Și nu-mi mai văd capul de treabă,
Vă scriu în grabă,
Pe o frunză de mărar
(presată),
Cu un piciorușș de furnică,
O cărticică foarte mică.

Oare cum or fi florile

Oare cum or fi florile
Cînd nu se uită nimeni la ele
Și se dezbracă pe furiș
Pînă la piele?

Cum or fi arătînd *romanițele*
Cînd își dau jos rochițele
Lor albe cu centură aurie,
Pe care toată lumea le știe?

Cum or fi oare *stînjeneii*
Cînd își leapădă cămășuțele și ciorăpeii
Albaștri ca zarea fără nici un pic de gri,
Pe care îi poartă și noapte și zi?

Și cum pot să fie *crăițele*
Cînd își dezleagă fustițele
Încrețite, cu horbote și cu dantele,
Ca să se minuneze lumea de ele?

Și *cîrciumăresele* cum or fi
Fără catrințele lor roșii și portocalii,
Fără iile lor strînse-n brîuri
Cu arnici, cu alesături și rîuri?

Și mai ales *trandafirii* cum arată oare
Fără costumele lor atît de elegante,
Încît par că sînt croite pentru o serbare
La care prinții se maschează-n plante?

Tare-aș mai vrea să se întîmple odată,
Într-o singură clipă fără sfială,
Să pot zări pe furiș cum arată
Florile în pielea goală.

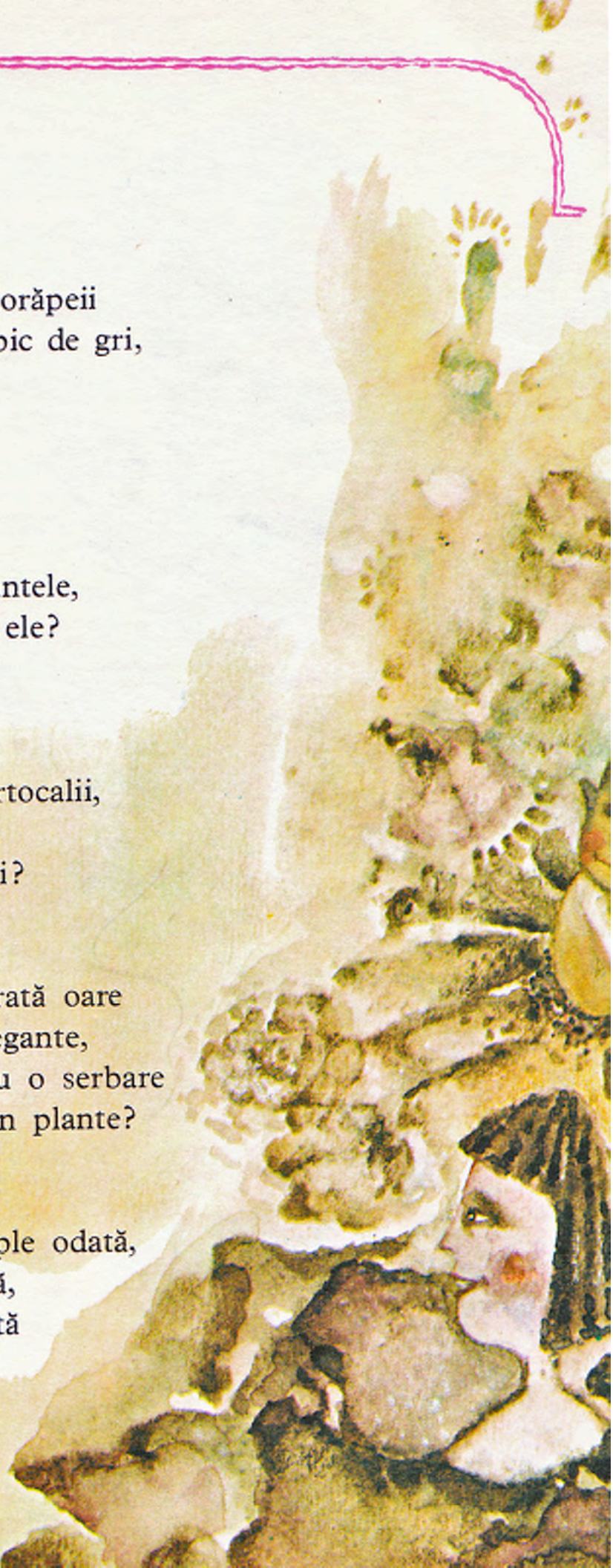

Cine poate ști

Cine poate ști
De unde vine vara
Și încotro se duce
Cîntînd
Caravana ei verde și aurie?

Unii zic c-ar veni
Din pămînt,
Că-și trage povara,
Fierbinte și dulce,
Din bostănărie,
Că se naște în pepenii verzi,
În miezul lor
Strălucitor
Ca un palat
Luminat
De rubine,
Cu pereți
De porfir și nestemate
Și cu pardoseala purpurie.
Tot ce se poate,
Dar mie
Mi-a spus o fetiță cuminte
Că-și aduce aminte
Cum vara vine din copilărie,
Și cum,
În miros de lapte, de fîn și de fum,
Alunecă de-aici,
Trasă de fluturi, de buburuze și de furnici,
Înspre bunici.

Într-o zi pe cînd lucram

Într-o zi pe cînd lucram
În grădină, pe sub geam,

Îngrijind un trandafir,
Văd că intră-un musafir:

Era mic c-abia-l vedeai,
Dar cu mustăți ditamai;

Încăpea printre uluci,
Dar avea blănița-n dungi;

Și-ntr-un capăt, dintr-o dungă
Îi creștea o coadă lungă;

Era numai cît o floare,
Dar avea patru picioare;

Ochii-albaștri îi clipeau
Și știa să zică «miau».

Ba să vezi și să te bucuri —
Sărea-n aer după fluturi

Și știa chiar să se joace
Cu cîteva ghemotoace.

Oare, ce-ați fi făcut voi
Cu-acest musafir de soi?

Eu oaspele important
L-am tratat cu lapte cald;

Ca să-l conving să rămînă,
I-am dat și-un pic de smîntînă;

Și, pentru că era mic,
L-am botezat Arpagic.

Face oricine ce vrea

În grădina mea, șirete,
Piersicile-s violete,

Iar prunele, și mai și,
S-au făcut portocalii;

Cățărați cu mult dichis,
Strugurii cresc în cais;

Castraveții, cum să spun,
Au pornit să urce-n prun;

Pe-o tulpină de mărar,
Se roșește-un gogoșar;

Sub o frunză de măcriș,
Crește-o floare pe furiș;

Sub o tufă de urzici,
Ziua doarme-un licurici;

Sub un fir de caprifoi,
Stă și toarce un pisoi;

La umbră de pătrunjel,
Doarme dus și un cățel;

Profitînd că nu-s un zbir,
A crescut și-un fir de pir;

Și, văzînd că-i slobodă,
Crește-n voie-o lobodă;

Ba, ceea ce-i prea de tot,
Se întinde și-un troscot;

Iar un dovlecel grăbit
Sare gardul ilicit.

Ce să fac? Tot ce se poate
Că-i prea multă libertate.

Mi-a spus mie o furnică:
Multă libertate strică.

Iar o viespe rea de gură
Mi-a spus că-i harababură.

Dar nu vreau să schimb nimic,
De aceea și eu zic:

Uite că-n grădina mea
Face oricine ce vrea.

O furnică poetă

În timp ce scriu,
Pe tocul meu
Se urcă o furnică.
Știe și știu
Că n-are de ce
Să-i fie frică.

Nici s-o alung,
Nici s-o omor,
Nu-mi stă în fire.
I se poate-ntîmpla
O singură nenorocire:
Fără s-o observ, din greșeală,
S-o moi cu penița-n cerneală
Și să devină singura furnică albastră
De pe planeta noastră.
Ba, dacă bea din cerneală un pic,
Nu se mai poate face nimic:
Devine singura furnică poetă
De pe planetă.
Și atunci, trebuie să facă cerere
Și reclamație
Să fie primită (de greiere!)
În uniunea de creație.

Fapt divers

Ieri dimineață pe la ora șapte,
Cînd era încă aproape noapte

Și toți copiii dormeau încă tun,
A fost săvîrșită o crimă în prun.

Un vierme necunoscut s-a introdus
În pruna cea mai de sus.

I-a supt sîngele dulce și-n grabă
A azvîrlit-o fără viață în iarbă.

Apoi, ca și cum nimic nu s-ar fi-ntîmplat,
A plecat.

La ora opt și zece minute apoi,
Furnicile au descoperit trupul prunii-n trifoi,

Și l-au așezat pioase pe-o pernă
Umplută cu foi de lucernă,

Și l-au prohodit bătrînește pe rînd,
Și l-au coborît în pămînt.

La ora nouă și cinci au venit păsările, detectivii cei mici,
Și le-au anchetat, și le-au acuzat pe furnici.

La ora zece fix au apărut procurorii cei mari,
Îmbrăcați în uniforme de grădinari.

Au pus întrebări prunelor înspăimîntate
Și-au cercetat totul cu severitate,

Și-au dat în urmărire cu semnalmente ferme
Un vierme.

La ora treisprezece și două minute exact,
Încă nu-l prinseseră pe vinovat.

Ei nu știau că viermele nu fusese vierme, ci omidă
Pe care nu aveau cum s-o prindă,

Pentru că se transformase, fără nici un martor ocular,
Într-un fluture extraordinar

Care se învîrtea ironic și grațios,
Ca să vadă ce se mai petrece jos,

Iar ei, obosiți de anchetă și urmărire,
Se opreau din cînd în cînd să-l admire.

Subchiriașii

În pridvorul casei mele
E un cuib de rîndunele.

Deși nu-s un bogătaș,
Am, deci, șase subchiriași.

Pentru că-s, uitai să spui,
Doi părinți și patru pui.

Părinții, nu știu cum fac, —
Toată ziua sînt în frac.

Chiar și dimineața zboară
Doar în ținută de seară.

Vrăbiile-i cam bîrfesc,
Cică prea se grozăvesc.

Dar eu, drept să spun, îi iert:
Sînt în haine de concert.

Puii-i văd ieșind în prag:
Patru guri deschise larg.

Încît chiar mă preocup:
Ciocurile au și trup?

Ba mă-ntreb și alte fleacuri:
Trupurile au și fracuri?

Mor de curiozitate
Pînă aflu cîte toate,

Dar m-oi lămuri ușor
La prima lecție de zbor.

La Paris

La Paris, la colț de străzi,
Cireșele cresc în lăzi;

Strugurii afuzalii
Cresc de-a dreptul în cutii;

Piersicile, nici n-ai crede,
Cresc ascunse în șervete;

Și-ascultați-mă pe mine,
Merele cresc în vitrine.

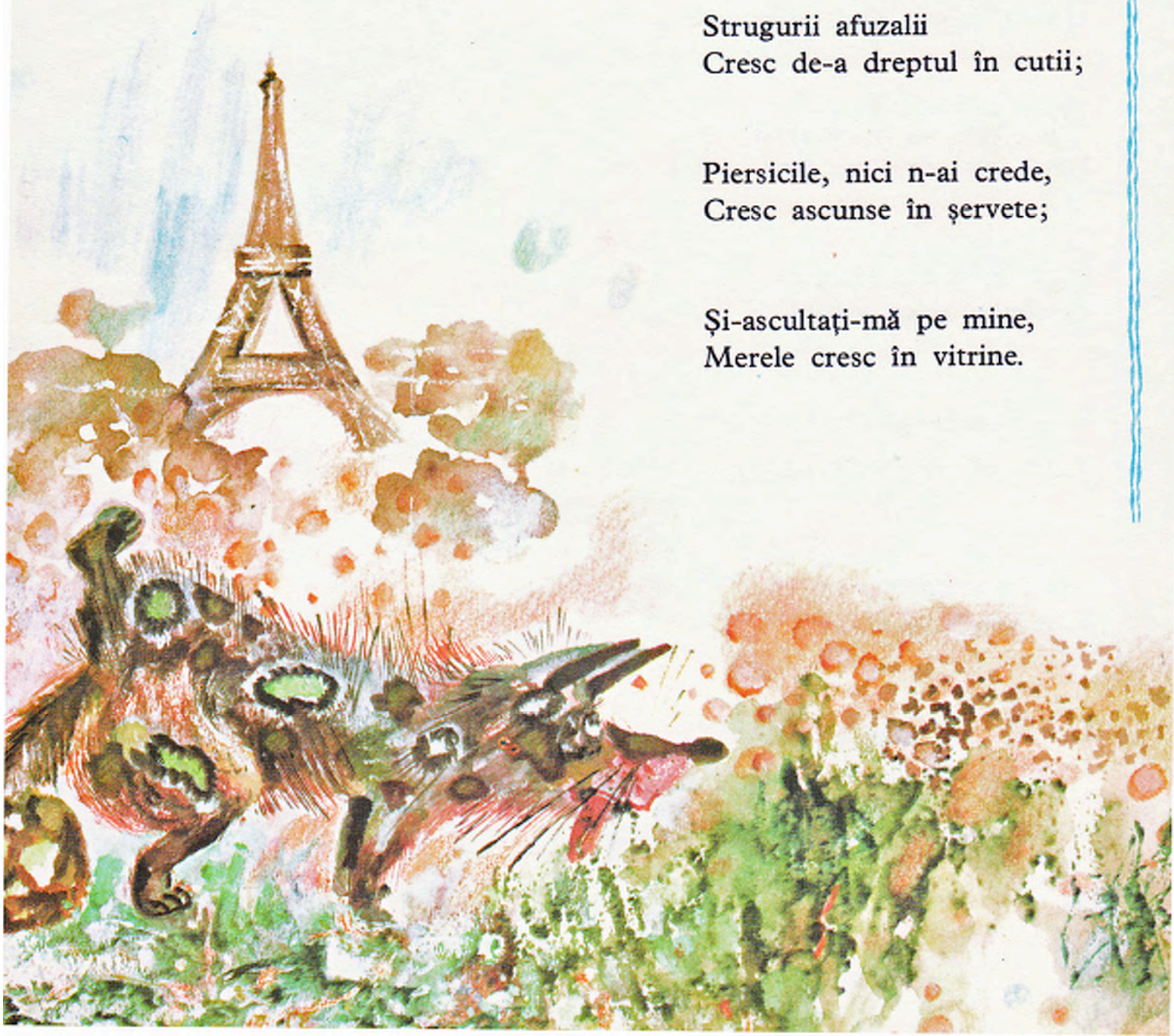

Prunele cresc pe cîntar,
Pepenii în galantar,

Fragile, în mare grabă,
Cresc de-a gata din tarabă,

Și alunele sadea
Cresc în bar, de sub tejghea.

Un plictis de zile mari:
Nici albine, nici bondari.

Dar, în schimb, nimic de zis,
Pe-orice stradă în Paris,

Orice cîine, cît de mic,
Crește-n coadă un covrig.

Semințe

Cine dintre voi
Știe ce pierde
O turmă de oi
Prin cîmpia verde?

Rotunde mărgele
Lucioase și mici,
Ca niște ghiulele
Pentru licurici.

Cine-ar sta să-ngroape
În pămînt degrabă
Vreo două-trei boabe
Și le-ar pune apă

Ar vedea cum iese
Din pămînt ușor
O blăniță deasă
Și un botișor;

Ar vedea c-apar
Ici-colo codițe,
Ba uneori chiar
Și două cornițe.

Că-s sîmburii mei
Semințe de miei,
Și mărgelele-s
Semințe de iezi.

Un secret

De un timp nu-mi prea plăcea
Arpagic cum se purta.

Mieuna, se fandosea,
Și cînd nu-l vedeam fura.

Ba, fiind mai mărișor,
Se făcuse vînător.

Printre mure și urzici,
Vîna păsările mici;

Printre smeuri și ciulini,
Vîna puii din vecini;

Și-ntr-o zi l-am prins de tot
Cu un fluture în bot.

Nici o îndoială nu-i,
Că-i urît din partea lui.

Dar eu, totuși, m-am gîndit
Că poate-i nelămurit.

Să-i spun pe-nțelesul său
Ce e bine și ce-i rău.

Și i-am zis: Domnule Pis,
Aici ești în Paradis.

Poți să ai ce vrei, de toate,
Dar nu poți să ai păcate.

Condiția ca să rămîi
E să fii premiant întîi.

Și-un secret de vrei să-ți zic:
Bine-ar fi să rămîi mic,

Căci paradisul meu, știi,
E făcut pentru copii;

E un rai liliputan,
Nu-ncape-n el un motan.

Dar de mă restrîng un pic
Poate-ncăpea un pisic.

O vizită

Ieri am avut o vizită simandicoasă:
A trecut pe la mine o broască țestoasă.

De fapt avea un aer atît de serios,
Încît s-ar putea să fi fost un broscoi țestos.

Era destul de mic și de tînăr, n-ai fi dat pe el doi bani.
Nu cred c-avea nici cinci sute de ani.

(Pentru că — știți, desigur — așa fără nici un motiv
Țeștoasele trăiesc un mileniu aproximativ.)

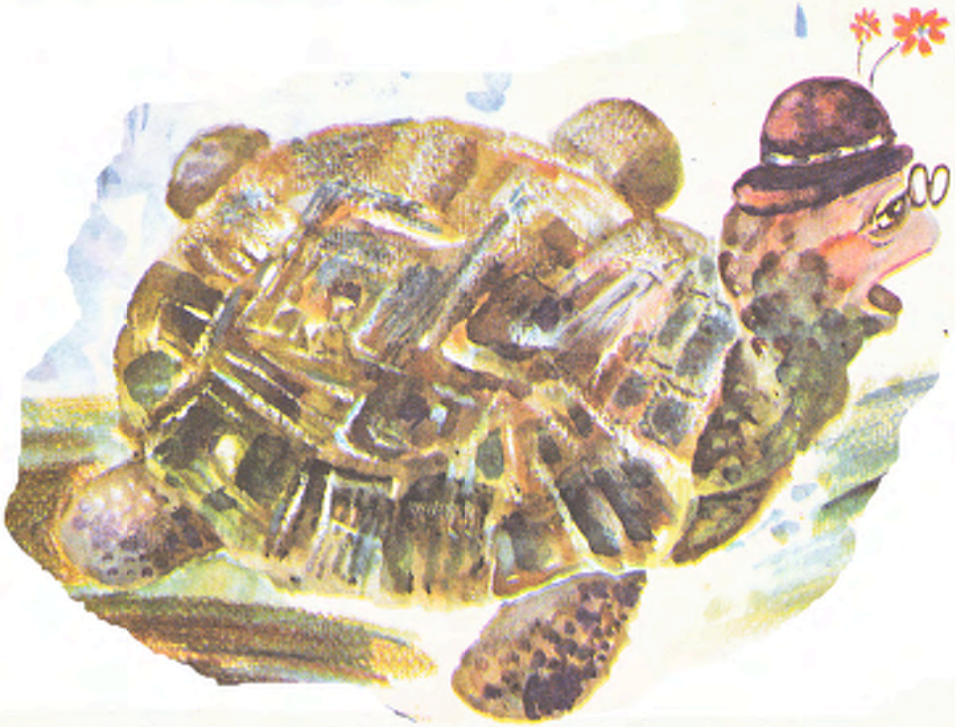

Totuși știa să se poarte, și știa să vorbească,
Și era foarte inteligent pentru o broască.

Deoarece fusese crescut în natură,
Se pricepea la agricultură;

Și pentru că experiența lui era notorie,
Se pricepea grozav la istorie;

Era o adevărată plăcere să-l asculți,
Dintre domnitori îi cunoscuse pe cei mai mulți.

Povestea despre Brâncoveanu și Cantemir
Și despre alții pe care nu mai știu să-i înșir.

Dar — dacă nu se lăuda — se pare
Că-l zărise chiar și pe Ștefan cel Mare.

Despre războaie doar n-avea prea multe de spus,
Stătuse în carapace, ascuns.

Oricum, mi-ar fi plăcut să-l ascund în penal,
Să-mi sufle la istorie la extemporal.

Un fruct care nu există

În grădina mea a crescut
Un fruct care nu există.
Cel puțin așa spune toată lumea
Serioasă care asistă,
ca la un spectacol, la coacerea lui

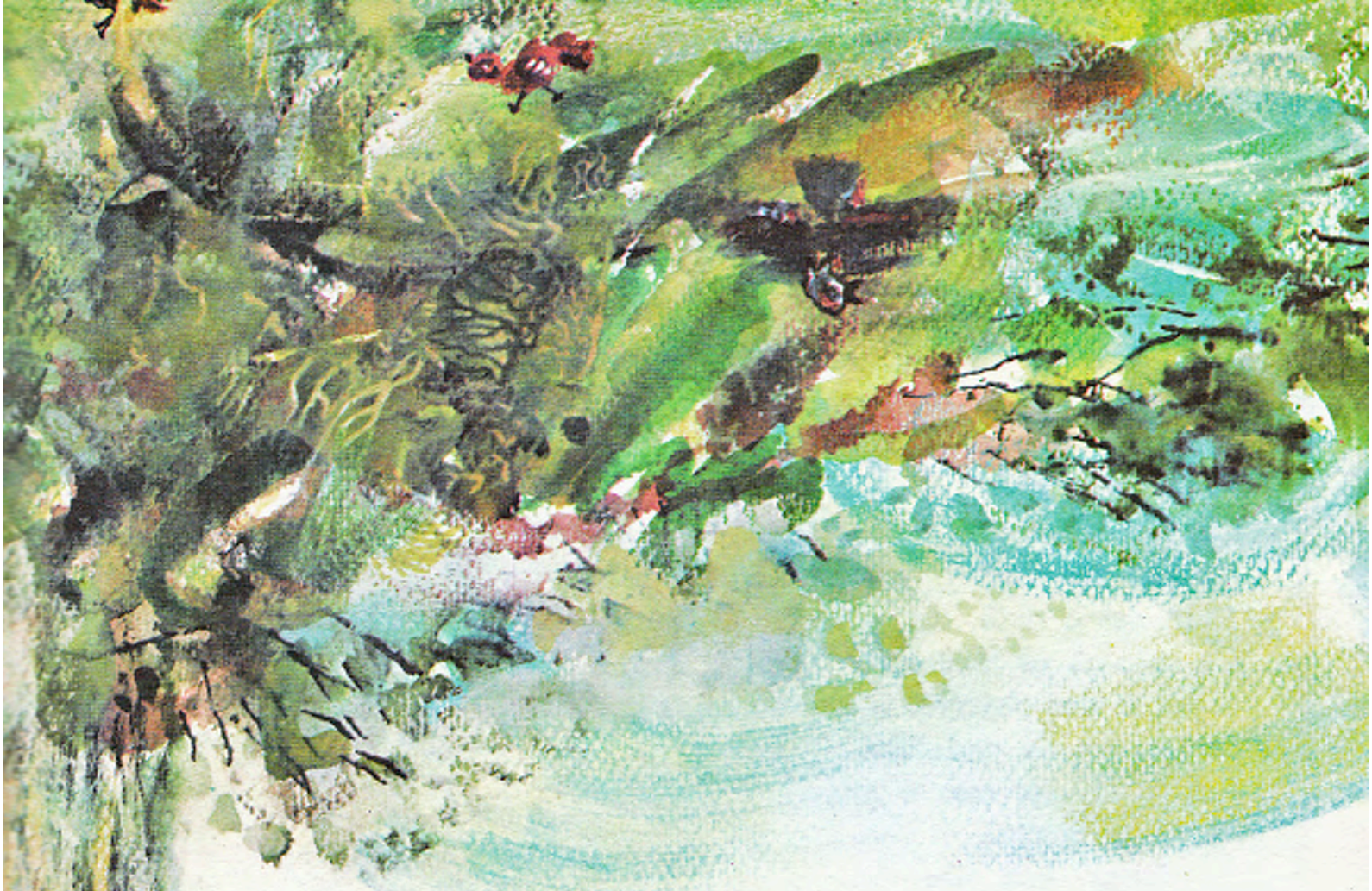

Și se uită la el
Prin tot felul de lentile
gălbui, și verzui, și-albăstrui,
Stă și se gîndește mai multe zile,
Și-apoi numai ce vezi
Pe cîte unul
Ștergîndu-se gînditor c-o batistă
Și hotărînd:
Așa ceva nu există.
Asta-i bună!
Dacă nu există, cum de se vede,
Cum de se poate atinge,
Rotund ca o minge

Și galben,
Ba nu, verde?
De fapt vouă vă pot spune:
Am stricat o cutie întreagă de acuarele
Și pensulele mele
Cele mai bune,
Ca să pun la cale
Această minune.
I-am dat o dată, de trei ori, de șapte, de opt,
Ca să pară că încă nu-i copt,
Și tot se mai observă, la cîte-un capăt mai rupt,
Strălucirea de dedesubt.
Pentru că iată care e minciuna:
    Sub vopsea,
    În grădina mea,
Se ascunde luna,
Care s-a plictisit de-atîta plimbare
Cu carul mare
Și, ca să mai schimbe cerețile legi,
A coborît la mine în crengi.
Cum m-am bucurat nu vă mai spun
Cînd am descoperit-o în prun.
Și, ca să nu mi-o fure alții, în grabă
Am vopsit-o cu vopsele de apă;
Și, ca să aibă și haz,
I-am făcut ochi, gură și nas;
Și, ca să se mire oamenii mari,
I-am desenat și o pereche de ochelari.
E drept c-ar fi destul să plouă un pic,
Ca să nu mai rămînă
Din toată minunea nimic.

Aprobarea

Într-o zi m-am gîndit ce-ar fi
Să-ncerc să-l conving
Pe bunul meu amic,
Pisoiul Arpagic,
Să se lase transformat într-o floare.
Nu aveam o pretenție prea mare:
Voiam doar să-i crească pe loc,
În vîrful fiecărei urechi, cîte-un boboc
Și, dac-ar fi avut un pic de bunăvoință,
Să-i atîrne și un buchet din codiță.

Arpagic mi-a răspuns,
Cam de sus,
Că, dacă nu-l doare acest ornament,
Lui îi este indiferent.
Ei, acum se punea întrebarea
Ce să fac cu aprobarea.
Mai întîi l-am așezat pe pămînt
Și i-am îngropat lăbuțele pe rînd,
Apoi am greblat stratul în jur
Ca să nu aibă nici un cusur,
Și pe deasupra am presărat
Îngrășămînt cu superfosfat.
Apoi, cum era și firesc,
Am început să-l stropesc.
Din păcate, cînd l-am făcut leoarcă,
Arpagic n-a mai vrut să știe de joacă
Și, scuturîndu-și lăbuțele de noroi,
Și-a luat cuvîntu-napoi.
Măcar o zi de-ar fi stat neclintit,
Sînt sigură c-ar fi înflorit!

Metamorfoze

Într-o luni,
Ca să nu mă duc la grădiniță,
M-am transformat în niște căpșuni
Pe care a venit și le-a mîncat o fetiță.

Într-o marți, de asemenea,
Ca să nu mă duc la școală, mă făcui
Gutuie aurie și tare precum cremenea,
Dar am rămas toată noaptea atîrnată-n gutui

Într-o miercuri,
Ca să nu mă duc la dentist, de frică,
M-am făcut rîndunică, rotindu-se-n cercuri,
Dar m-a prins și m-a mîncat o pisică.

Într-o joi,
L-am convins pe Arpagic să ne facem două fire de iarbă verzui,
Dar, pe amîndoi,
A venit și ne-a ciugulit un pui.

Într-o vineri,
M-am făcut o floare de mărgăritar,
Dar a venit o pereche de tineri
Și băiatul m-a cules să mă dea fetei în dar.

Într-o sîmbătă, acum o lună,
Ca să nu învăț declinările la limba latină,
M-am transformat într-o prună,
Dar, pentru că eram dulce, m-a înțepat foarte rău o albină.

Într-o duminică, dacă-mi aduc bine aminte,
M-am convins, în sfîrșit, între timp,
Că tot mai simplu-i să fiu cuminte
Și să nu mă mai tot schimb.

Jocuri

Am putea să ne jucăm de-a căpșunile
Și jocul ar ține cu lunile,
Pentru că ar trebui, mai întîi, să răsărim, să facem frunze
Sub care să putem sta ascunse
Pînă cînd
Creștem și ne roșim de plăcere
Descoperind ce de mistere
Mișună prin aer și prin pămînt.

Sau ne-am putea juca de-a morcovii și pătrunjeii,
Ne-am așeza pe marginile aleii,
Unii-am fi albi, alții, portocalii,
Unii-am fi dulci, alții și mai și,
Am sta cuminți,
Ca niște sfinți,
Și nu am bănui defel
Că miroase-n jur a foi de pătrunjel,
Am mustăci numai de rîs în frunze cînd
Ne-am gîdila cu rădăcinile pe sub pămînt.

Sau ne-am putea juca de-a pepenii și de-a lubenițele,
Ne-am întinde cît am putea vrejurile și codițele
Și la capătul lor am crește niște globuri împărătești,
Atît de mari că nici nu poți să le urnești,
Galbene, sau cu dungi, sau verzi și lucioase
Învelite-n mătase.
Unde
Ne-am putea ascunde,
Dulci și mici,
Ca niște zei fericiți și pitici,
Înconjurați de miezul roșu sau portocaliu —
Cine mă ghicește, al lui să fiu.

De-a cîte și de-a cîte ne-am putea juca
În grădina mea,
Dar noi, de-o întreagă copilărie, ca fleții,
Ne jucăm numai de-a fetițele și de-a băieții.

Doină

Soră fragă, frate hrib,
Descîntați-mi să mă schimb.

Soră mură, frate-alun,
Învățați-mă să spun —

Nu mă doare, nu îmi pasă,
Codru-i verde, frunza-i deasă,

Ceru-i cer, iarba e iarbă,
Nu gîndește, nu întreabă.

Trece clipa, nu se sperie —
Clipele mai sînt puzderie.

Trece ora, nu se teme —
Orele se scurg pesemne,

Trec și zilele ușor —
Ăsta o fi rostul lor.

Trece anul ca un gînd —
Unde s-o mai fi ducînd?

Trece veacul, nu i-e teamă —
Nici nu l-a băgat de seamă.

Soră floare, frate spine,
Faceți-mă și pe mine

Să nu simt, să nu mă doară,
Să învăț de la izvoară

Să tot cînt și să tot curg
De din zori pînă-n amurg,

De din zori pînă-n chindie,
Din vecie în vecie...

Minune

Uneori, cînd sînt fericită într-adevăr,
Simt (sau poate numai mi se pare)
Cum, în vîrful fiecărui fir de păr,
Îmi crește cîte o floare,
Și știu că sînt grozav de frumoasă
Cu podoaba aceea împărătească,
Dar nu-ndrăznesc să mișc fruntea prea tare,
De teamă să nu se ofilească
Și nici să mă privesc în vreo oglindă,
De teamă să nu se desprindă,
Și, mai ales, e destul să mă întristez numai un pic
Ca să nu mai rămînă din toată frumusețea nimic.

Eu cred că puteți încerca și voi, binișor,
E ușor:
Nu trebuie decît să fiți
Foarte fericiți.

Concursul de zbor

În livada mea de pruni
Concursul de zbor era fixat pe luni.

Dar, încă de duminică, întreaga livadă
Este emoționată.

Toate prunele coapte tare
Se lăudau că știu să zboare,

Și deodată nu sînt nici zece
Care au curajul să-ncerce,

Așa încît concursul se amînă
Cu o săptămînă.

Sper să nu se-ntîmple ca acum un deceniu,
Cînd n-am putut să acord nici un premiu,

Pentru că nici una dintre prunele intrate-n concurs
Nu știa să zboare în sus.

Porneau prin aer în mare grabă,
Dar se opreau în iarbă.

Recunosc — zburau foarte frumos,
Dar numai în jos.

Ceea ce, se spunea în regulament,
Nu era suficient.

Drept care prunii, supărați de moarte,
Au jurat să facă alte prune mai talentate.

Sînt sigură că voi găsi printre ei
Demni de premiul unu, doi și trei.

Ba, dacă vor fi foarte bune,
O să decernez și o mențiune.

Așa că, stimate prune și stimați pruni,
Vă urez succes pentru luni.

Tare sînt ocupată

Tare sînt ocupată
Toată ziua-n livadă.

Nu-mi văd capul de trebi
Printre fructe și ierbi.

Ieri la ora șase,
S-a copt o cireașă;

În zorii de sîmbătă,
S-a născut o vînătă;

Azi noapte la trei,
A venit pe lume un ardei;

Într-altă noapte, acum vreo lună,
Au răsărit ridichile, bineînțeles de lună;

Pentru mîine, la ora șapte,
Caisele au anunțat că vor fi coapte;

Dar și mai devreme, în zori,
Au rîndunelele oră de zbor;

Puțin mai tîrziu, pe la ora opt,
Un piersic întreg va fi copt;

Apoi, pe la ora zece,
E programat un dovlece;

La ora unsprezece, niște căpșuni,
La douăsprezece, pepenii cei mai buni,

La unu merele,
La două perele,
La patru-s cu struguri pline ciuberele,

La cinci, gutui,
La opt, prune albăstrui,
La nouă nucile n-am un' să le mai pui.

Și asta-i din greu numai prima parte:
Apoi trebuie să le și mănînc pe toate.

Biografia verii

Vara începe
Din stratul de cepe

Și se arată
Printre salată.

Crește ușurel
Printre pătrunjel,

Apare în lume
Dintre legume.

Stă apoi închisă
Într-o caisă,

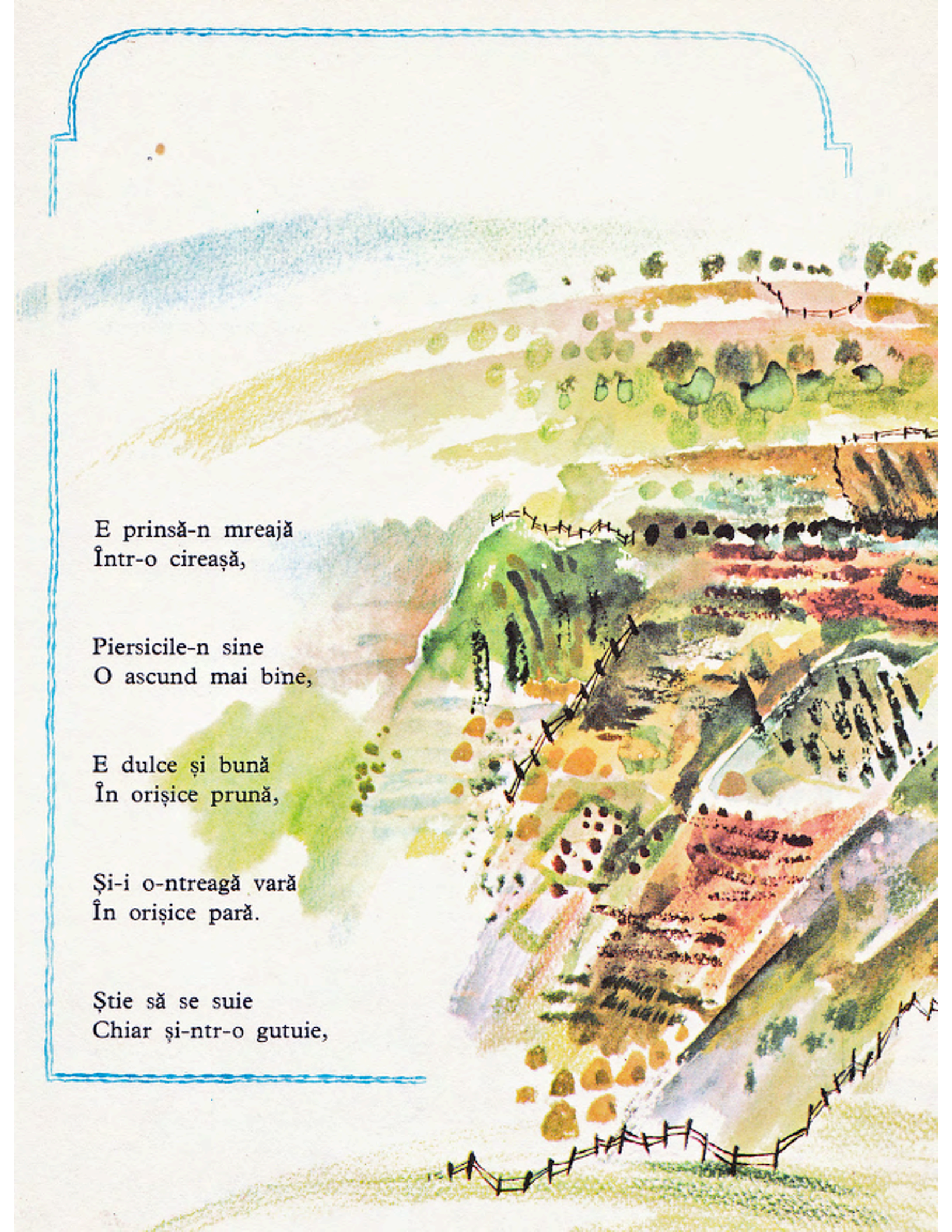

E prinsă-n mreajă
Într-o cireașă,

Piersicile-n sine
O ascund mai bine,

E dulce și bună
În orișice prună,

Și-i o-ntreagă vară
În orișice pară.

Știe să se suie
Chiar și-ntr-o gutuie,

Și e-ntr-adevăr
În orișice măr.

Dacă vrei ți-o scutur
Dintr-un bob de strugur,

Dacă vrei ți-o-aduc
Pe-o frunză de nuc.

Toamna rea cînd vine,
Își ascunde bine

Dulcele ei trup
Într-un cantalup,

Inima ei vie
În ciorchini din vie.

Frigul nu o-nfrînge,
Iarna nu o ninge,

Căci e, bunăoară,
La noi în cămară.

Clipocește prin
Butoiul cu vin,

Și poate să-ncapă-n
Funia de ceapă,

Nu moare de tot
Nici chiar în compot,

Ba, rămîne-n viață
Chiar și în dulceață.

Sfîrșit

De la un timp observasem
Că, atunci cînd nu eram atentă,
Cîte-o frunză
Se făcea deodată transparentă,
Iar apoi, profitînd
De cel mai mic vînt,
Cădea pe pămînt.

Și, cum eu eram ocupată
Să vă povestesc vouă
Spuse și nespuse,
Întreaga livadă
A rămas într-o zi sau două fără frunze.
În schimb, la picioarele pomilor
Pînă sus în vie,
Se întindea un covor minunat
De mătase ruginie.
Am întrerupt bineînțeles scrisul
Și-am pornit să-mi inspectez paradisul,
Și, după un control sever făcut,
Am ajuns la o concluzie de necrezut:
Printre frunze de aur și flori ofilite,
Vara era pe sfîrșite,
Și, dacă vreți să nu v-ascund nimic,
Venise și toamna un pic.
Tot în ținută de gală
Rîndunicile, întreaga familie,
Porniseră înspre o țară tropicală
În călătorie.
Și-am descoperit deodată cu mirare,
Că Arpagic se făcuse mare.
De-acum înainte, e clar,
Nu mai am să vă scriu nimic extraordinar.
Și totuși, nu ne putem despărți
Înainte de a vă povesti
Ultima întîmplare din grădina mea:
Alb, strălucitor, făcut anume pentru copii,
Ca o minune printre jucării,
Mi-a căzut în carte-un fulg de nea.